

Gregor af Tours om slaveri som straf for ulydighed ved det kongelige hof, ca. 589

5 *Gregor af Tours (ca. 538-594) var en gallisk-romersk historiker og biskop af Tours. I slutningen af sit liv skrev han et historisk tibindsværk ved navn "Ti historiebøger" (Decem Libri Historianum) – også kaldet "Frankerkrøniken." Værket anses som en væsentlig kilde til Frankerrikets tidlige historie. I nedenstående uddrag fortæller Gregor af Tours om, hvordan slaveri nogle gange blev brugt som straf for ulydighed ved det kongelige hof i Frankerriket.*

10 Mens Faileuba, kong Childeberts¹ dronning, lå syg efter fødslen af et barn, der straks døde, kom det rygte hende for øre, at der var nogle, der havde ondt i sinde enten mod hende eller mod dronning Brunechilde.² Da hun var kommen sig af sin sygdom, drog hun til kongen og åbenbarede alt, hvad hun havde hørt både for ham og for hans moder. Hvad hun sagde, var omtrent dette, at Septimina, hendes børns opdragerske, ville søge at råde og overtale kongen til at jage sin moder bort og skilles fra sin hustru og få en anden kone; så ville de kunne drive eller bøn-
15 falde kongen til at gøre, hvad de ville. Men hvis han ikke ville føje sig efter hendes råd, så ville de tage kongen af dage ved deres onde kunster og sætte hans sønner på tronen, men alligevel jage deres moder og bedstemoder bort og selv styre riget. Medvidere i denne plan, sagde hun, var staldgreven, Sunnegisel, referendaren Gallomagnus og Droctulf, der var givet Septimina til
20 medhjælp ved opdragelsen af kongens Børn. — Først blev disse to grebet, Septimina og Droctulf, og straks udspændt mellem pæle og gennempnyggede. Septimina tilstod, at hun af elskov til Droctulf havde taget sin mand Jovius af dage ved trolddomskunster og nu havde Droctulf til bolskab. De aflagde også begge to tilståelse om de ovenfor omtalte planer og udpegede de to nævnte mænd [Sunnegisel og Gallomagnus], som indviede deri.

25 De blev straks eftersøgte, men samvittighedens angst drev dem til at søge skjul inden for kirkehegnene.³ Kongen gik selv til dem og sagde: "Kom ud og mød for retten, at vi kan få at vide, om det der siges om jer er sandt eller falsk. Så vidt jeg skønner, ville I ikke være flygtet ind i denne kirke, hvis eders samvittighed ikke gjorde jer rædde. Dog skal I have mit tilsagn om livet, selv om I findes skyldige, for vi er da kristne, og det er uret at straffe folk, selv om det er ildger-
ningsmænd, når de er ført ud af en kirke." De blev så ført udenfor og gik med kongen for retten.

30 Mens deres sag undersøgtes, nægtede de sig skyldige. De sagde: "Septimina og Droctulf åbenbarede os planen, men vi udtalte vor afsky og vendte os bort; vi har aldrig villet samtykke i en sådan ugerning." Kongen svarede: "Hvis I ikke ville have haft noget med sagen at gøre, burde I have ført den os for øre. Det er derfor sikkert nok, at I har været enige i den sag, eftersom I har villet dølgge den og ikke lade mig noget vide." De blev straks jaget ud og søgte så atter hen i kir-
35 ken.

Septimina og Droctulf blev strengt straffede. Septimina blev pisket og brændt med glødende jern i Ansigtet; al hendes ejendom blev taget fra hende, og hun blev ført til gården Marlenheim for der at trække møllen og daglig male alt det mel, der var nødvendigt til underhold for kvin-

¹ Childebert d. 2. var frankisk konge af den nordøstlige del af Frankerriket (Austrasien) 575-596.

² *Brunechilde*: Childeberts moder

³ Ifølge den kirkelige asylret kunne lovovertrædere flygte og søge beskyttelse inden for kirkens område. Flygtningen skulle først udleveres, når den verdslige myndighed havde lovet ikke at lemlæste eller dræbe vedkommende. Asylretten må opfattes som kirkens reaktion mod samfundets vildskab, særlig mod hævnretten.

derne i spindehuset.⁴ Droctulf fik hår og ører klippede af og blev sendt hen at arbejde i en vinmark. Herfra flygtede han efter få dages forløb, men blev eftersøgt og grebet af gårdstyreren og ført for kongen. Han blev hårdt pisket og så sendt tilbage til den vinmark, han var flygtet fra.

5 Sunnegisel og Gallomagnus mistede det gods, de havde fået af kronens eje, og måtte gå i landflygtighed. Men da der kom sendemænd fra kong Gunthchramn,⁵ blandt hvilke der også var bisper, og disse bad for dem, blev de kaldt tilbage fra landflygtigheden, men de beholdt ikke andet gods end hvad der var deres arv og eje. [...]

10 *Decem Libri Historianum* 6.38. Oversættelse af J. P. Jacobsen: *Gregor af Tours - Frankerkrøniken*, Kbh. (1911-1913), bnd. 2, s. 246-248.

---

⁴ Spindehuset var både en arbejdsanstalt og et forbedringshus.

⁵ *Gunthchramn*: konge af Burgund 561 -592